

פרק כ"ח

להסיח דעת

אֲנַחְנוּ רוֹצִים
לְהִתְרַכֵּז בַּתְּפִלָּה
וּמִתְאוּם חוֹדְרוֹת
לְרֹאשׁ מַחְשְׁבוֹת
אַחֲרוֹת, זָרוֹת.
לֹא נִנְסֶה "לְקַדֵּשׁ"
אוֹתוֹ, רַק נְסִיחַ
אֶת הַדַּעַת מִהוּ.

וְאִפְּלוּ אִם נוֹפְלִים לוֹ הִרְהוּרֵי תַאֲוֹת וּשְׂאָר מַחְשְׁבוֹת
זָרוֹת בְּשַׁעַת הָעֲבוּדָה בַּתּוֹרָה אוֹ בַתְּפִלָּה בְּכוּוּנָה, אֵל
יִשִּׁית לֵב אֲלֵיהֶן, אֶלָּא יִסִּיחַ דַּעְתּוֹ מֵהֵן כָּרָגַע. וְגַם,
אֵל יְהִי שׁוֹטֵה לַעֲסוֹק בְּהַעֲלָאת הַמַּדּוֹת שֶׁל הַמַּחְשְׁבָה
זָרָה, כְּנוֹדָע, כִּי לֹא נֶאֱמָרוּ דְבָרִים הֵהֵם אֶלָּא לְצַדִּיקִים,
שְׂאִין נוֹפְלִים לָהֶם מַחְשְׁבוֹת זָרוֹת שֶׁלָּהֶם כִּי אִם מִשָּׁל
אַחֲרִים. אֲבָל מִי שֶׁנוֹפֵל לוֹ מִשָּׁלוֹ, מִבְּחִינַת הָרַע
שֶׁבִּלְבוֹ בְּחָלָל הַשְּׁמָאֵלִי, אֵיךְ יַעֲלֶהוּ לְמַעְלָה, וְהוּא
עֲצָמוֹ מְקוּשָׁר לְמַטָּה:

ההכרעה לא הגיעה סתם...

אִם קָשָׁה לָנוּ
בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה,
זֶה צָרִיךְ לְשַׁמֵּחַ
אוֹתָנוּ! זֶה אוֹמֵר
שֶׁהַצַּד הַהַמּוֹד מִן
הַקִּדְשָׁה, מִתְאַמֵּץ
לְהַכְרִיעַ לָנוּ, כִּי
הוּא רוֹאֵה שְׂאֲנַחְנוּ
מִתְפַּלְלִים טוֹב!

אִךְ אֶף־עַל־פִּי־כֵן, אֵל יְפֹול לְבוֹ בְּקִרְבּוֹ לְהִיּוֹת מְזָה
עֲצָב נִבְזָה בְּשַׁעַת הָעֲבוּדָה, שֶׁצָּרִיךְ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה
רַבָּה, אֶלָּא אֲדִרְבָּה, יִתְחַזֵּק יוֹתֵר וַיּוֹסִיף אוֹמֵץ בְּכָל
כַּחוֹ בְּכוּוּנַת הַתְּפִלָּה בַּחֲדוּה וּשְׂמִיחָה יִתִּירָה, בְּשׁוּמוֹ
אֵל לְבוֹ, כִּי נִפְּילַת הַמַּחְשְׁבָה זָרָה הִיא מִהֲקִלִּיפָה
שֶׁבִּחְלָל הַשְּׁמָאֵלִי, הָעוֹשֶׂה מִלְחָמָה בְּבִינוּנֵי עַם נֶפֶשׁ
אֱלֹהִית שָׁבוּ. וְנוֹדָע דֶּרֶךְ הַנִּלְחָמִים וְכֵן הַנֶּאֱבָקִים יַחַד,
כְּשֶׁאֶחָד מִתְגַּבֵּר, אֲזִי הַשְּׁנִי מִתְאַמֵּץ לְהִתְגַּבֵּר גַּם כֵּן
בְּכָל מְאֻמָּצִי כַּחוֹ. וְלָכֵן, כְּשֶׁנֶּפֶשׁ הָאֱלֹהִית מִתְאַמֶּצֶת
וּמִתְגַּבֶּרֶת לְהִתְפַּלֵּל, אֲזִי גַם הַקִּלִּיפָה מִתְגַּבֶּרֶת כְּנִגְדָּה,
לְבִלְבָּלָהּ וּלְהַפִּילָהּ בְּמַחְשְׁבָה זָרָה שָׁלָה. וְלֹא כְּטַעוֹת
הָעוֹלָם, שֶׁטּוֹעִים לְהוֹכִיחַ מִנִּפְּלִית הַמַּחְשְׁבָה זָרָה -
מְכַלֵּל שְׂאִין תְּפִלָּתָם כָּלוּם, שְׂאִילוֹ הַתְּפִלָּה כְּרָאוּי
וְנִכּוֹן - לֹא הָיוּ נוֹפְלִים לוֹ מַחְשְׁבוֹת זָרוֹת.

שתי נפשות על במה אחת

שתי נפשות
נמצאות בתחרות
בתוכנו, מי תתפס
את תשומת הלב
שלנו בשעת
התפלה. הנפש
הבהמית רוצה
לחזק את הקשר
שלנו לעולם
החומר, והנפש
האלוהית רוצה
לחזק את הקשר
שלנו לכל דבר
קדוש, טהור וטוב.
איה עוזרים
לנפש האלוהית
לנצח? על ידי
כך שמתעלמים
מהכרעות הנפש
הבהמית.

והאמת היא כדבריהם, אם היתה נפש אחת לבדה,
היא המתפללת והיא המחשבת ומרהרת המחשבות
זרות. אבל באמת לאמיתו, הן שתי נפשות, הנלחמות
זו עם זו במוחו של אדם, כל אחת חפצה ורצונה
למשול בו ולהיות המוח ממולא ממנה לבדה, וכל
הרהורי תורה ויראת שמים - מנפש האלהית, וכל
מילי דעלמא - מנפש הבהמית, רק שהאלהית
מלובשת בה. והוא כמשל אדם המתפלל בכוונה,
ועומד לנגדו ערל רשע, ומשיח ומדבר עמו כדי
לבבלו, שזאת עצתו בודאי, שלא להשיב לו משוב
ועד רע, ולעשות עצמו כחרש לא ישמע, ולקיים מה
שכתוב: "אל תען כסיל באולתו, פן תשוה לו גם
אתה". כך, אל ישיב מאומה ושום טענה ומענה נגד
המחשבה זרה, כי המתאבק עם מגוול - מתגוול גם
כן; רק יעשה עצמו כלא יודע ולא שומע ההרהורים
שנפלו לו, ויסירם מדעתו, ויוסיף אומץ בכח כוונתו.

לביקש רחמים

אם לא מצליחים
לעמד כנגד
מחשבות הנפש
הבהמית, מבקשים
מהשם שירחם
עלינו ויעזר לנו.

ואם יקשה לו להסירם מדעתו, מפני שטורדים דעתו
מאד בחזקה - אזי, ישפיל נפשו לה' ויתחנן לו יתברך
במחשבתו, לרחם עליו ברחמיו הרובים, כרחם אב
על בנים הנמשכים ממוחו, וככה ירחם ה' על נפשו
הנמשכת מאתו יתברך, להצילה מ"מים הזדונים",
ולמענו יעשה, "כי חלק ה'" - ממש - "עמו":